

ACREC

ANTI-CORRUPTION
RESEARCH & EDUCATION
CENTRE

РІЧНИЙ ЗВІТ 2023

ACREC

Міждисциплінарний науково-освітній центр протидії корупції в Україні (ACREC) є науково-дослідницьким центром, котрий здійснює освітню, наукову та просвітницьку діяльність і об'єднує вітчизняних та іноземних науково-педагогічних та наукових працівників, докторантів, аспірантів, студентів та практиків у сфері запобігання і протидії корупції.

ЗМІСТ

НАША ВІЗІЯ

НАША МІСІЯ

НАШІ ЦІННОСТІ

НАШІ ПРИНЦИПИ І ПІДХОДИ ДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ

НАГЛЯДОВА РАДА

ПРАВЛІННЯ

КОМАНДА

НАША ДІЯЛЬНІСТЬ У 2023 РОЦІ:

1. Освіта
  - Магістерська програма «Антикорупційні студії»: випуск четвертого та проведення п'ятого набору
  - Запущено нову сертифікатну програму для посадовців «Запобігання корупції в проєктах відбудови»
  - Організовано дводенний семінар «Про зниження корупційних ризиків в інфраструктурних проєктах післявоєнної відбудови»
  - Чотириденний курс із запобігання корупції в інфраструктурі
  - Проведено курс лекцій «Diagnosing Crony Capitalism» від дослідниці Аліни Мунджу-Піпіді
2. Наука
  - Презентація звіту «Як корупція загрожує лісам України: Типологія та тематичні дослідження корупції та незаконних рубок»
  - Посібник з курсу «Пошук інформації в базах даних»
  - «Посібник передових практик боротьби з корупцією»
  - Презентація звіту Програми USAID «Справедливість для всіх»
3. Просвітництво
  - Третя щорічна конференція «Викривачі в Україні: успіхи та виклики»
  - 2 сезон подкасту UNCHAINED
  - COSP10: Виступ на конференції ООН аналітичного центру ACREC разом з представниками Anti-Corruption Network
  - Форум антикорупційних уповноважених «Ключі до прозорого відновлення»
  - Антикорупційний тур Подолом для Офісу доброчесності НАЗК
  - Дискусія «Environmental corruption during wartime»
  - Участь в консультаціях з Генеральним секретарем Ради Європи

- Співпраця з міжнародною організацією CIPE для дослідження впливу приватного сектору на корупцію
- Участь в конференції «DIALOGUE FOR FUTURE 2023»
- Коментарі та інтерв'ю в українських та міжнародних медіа

НАШІ ДОНОРИ У 2023 РОЦІ

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

НАША ВІЗІЯ:

**ВРЯДУВАННЯ
БЕЗ КОРУПЦІЇ
ЯК НОВА НОРМА
У СУСПІЛЬСТВІ.**

НАША МІСІЯ:

**СФОРМУВАТИ НОВУ ШКОЛУ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ДУМКИ ДЛЯ
СТВОРЕННЯ НОВОГО СУСПІЛЬНОГО ДОГОВОРУ БЕЗ КОРУПЦІЇ.**

**НАДАТИ АГЕНТАМ ЗМІН ІНСТРУМЕНТАРІЙ, ТЕОРЕТИЧНІ І
ПРАКТИЧНІ ЗНАННЯ ДЛЯ ЇХ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.**

**СТАТИ КОМУНІКАЦІЙНОЮ ПЛАТФОРМОЮ ДЛЯ АГЕНТІВ ЗМІН
НА ПОСТРАДЯНСЬКОМУ ПРОСТОРІ.**

ЦІННОСТІ

ЦІННОСТЯМИ, ЩО МИ СПОВІДУЄМО І ЯКІ ВИЗНАЧАЮТЬ РОЗВИТОК, СПРЯМОВАНІСТЬ ТА ВСЮ ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ, Є:

1. **Неупередженість.** Ми вважаємо, що неупередженість — це протилежність корупції. Тому неупередженість — це наріжний камінь у навчальному та дослідницькому процесах, що впроваджує ACREC.
2. **Ефективність та результативність.** В умовах обмежених ресурсів ми акцентуємо увагу на уникненні подвійних матеріальних і часових затрат. Задля цього здійснюємо попереднє планування, залучаємо волонтерів та дотримуємося принципу економності. Для нас важливо працювати не над проектами, на які дають фінансування, а над проектами, в яких ми бачимо обґрунтований потенціал для позитивного результату (фокус не на output, а на impact).
3. **Інклюзивність.** Основою нашої роботи є нульова толерантність до дискримінації будь-яких суспільних груп.

ПРИНЦИПИ І ПІДХОДИ ДО ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ПРИНЦИПИ:

- **Критичність:** Означає не негативність, а усвідомлення, що ніщо не дане саме по собі, необхідність **все перевірити, перепитати**. Відсторонення від нормативних тверджень «добре чи погано».
- **Конструктивність: Вибудувати** інноваційну думку, ідею, теорію. Ми вважаємо, що теорія дає інструмент для розвитку ідей. Дослідження відкривають нову, необмежену перспективу, яка може допомогти знайти рішення проблеми, яку на перший погляд неможливо вирішити.
- **Об'єктивність:** Політична незалежність, відкритість до (неочікуваного) результату, прозоре відображення процесу академічної роботи.
- **Креативність:** Сміливість розвивати цікаві, неординарні питання, давати визначення, розвивати власні концепції, теорії поза наявною літературою. У той же час, креативність - це **не хаотичність**, оскільки акцент лежить на структурованій, послідовній, обґрунтованій роботі.

ПІДХОДИ:

Досвід антикорупційної політики незалежної України показує, що законодавство, акцент на репресивних та каральних заходах подолання корупції не можуть бути ефективно імплементовані в умовах системної політичної корупції. Натомість необхідний новий суспільний договір, який може змінити систему. Ми вважаємо, що зміщення акценту на інпут системи (інституціоналізація нових правил політичної гри, створення нових політичних сил, стратегічна комунікація інтересів широких верств населення) можуть стати альтернативними підходами для суспільних інновацій у сфері протидії корупції.

Тому у нашій роботі ми виділяємо два основні підходи:

- Створення умов для формування критичної маси для змін правил гри;
- Акцент на творенні/співтворенні нових правил гри та умов (на відміну від стратегії *shaming and blaming*).

ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ

Правління

Наглядова рада

Виконавчий директор

Адміністративний директор

ACREC

Фінансовий директор

Комунікаційний менеджер

Команда аналітиків

НАГЛЯДОВА РАДА

МАКС БАДЕР

Експерт з політичних питань Східної Європи та Азії, професор Лейденського університету (Нідерланди). Сфера наукових досліджень: вибори, корупція, політика авторитаризму та демократизму.

БОРИС ДАНЕВИЧ

Експерт з медичного права України. Є провідним спеціалістом в галузі інтелектуальної власності.

МАРТА ФАРІОН

Адвокат, президент Києво-Могилянської Фундації в Америці. Є головою ради програми «Електронна бібліотека країни».

ТЕТЯНА ПЕКЛУН

Медійник, член правління ГО «Центр протидії корупції».

ПРАВЛІННЯ

МЕЛЕШЕВИЧ АНДРІЙ

Президент Національного університету «Киево-Могилянська академія».

Доктор філософії в галузі політології (Ph.D, Syracuse University, USA), професор

МАРУСОВ АНДРІЙ

Експерт з питань держзакупівель, журналіст.

ДАР'Я КАЛЕНЮК

Виконавчий директор ГО «Центр протидії корупції».

Спеціалізується в міжнародно-правових механізмах протидії корупції, зокрема, поверненні вкрадених активів та інструментах протидії відмиванню грошей. Магістр права фінансових послуг, Чикаго-Кент коледж права. Стипендіат програми ім. Фулбрайта 2010-2011 рр.

КОМАНДА

ОКСАНА НЕСТЕРЕНКО

Виконавчий директор АСРЕС. Викладач НаУКМА, кандидат юридичних наук. Спеціаліст у сфері доступу до публічної інформації та захисті викривачів і розкриття інформації. Кандидат юридичних наук, стипендіат програми ім. Фулбрайта, 2013-2014 рр. (Інститут Кеннана при Міжнародному науковому центрі ім. Вудро Вільсона, Вашингтон (Kennan Institute Woodrow Wilson International Center for Scholars, Washington)).

Член робочої групи з розробки Закону України «Про доступ до публічної інформації» та законопроекту «Про захист викривачів і розкриття інформації про шкоду або загрозу суспільним інтересам». Оксана є автором та співавтором понад 60-ти наукових публікацій, серед яких монографія «Інформація в Україні: право на доступ».

ОКСАНА ГУС

Дослідниця Болонського університету. Співзасновниця міжнародної мережі дослідників корупції (www.ICRNetwork.org) та консультантка з розвитку АСРЕС. захистила докторську дисертацію в Інституті розвитку та миру університету Дуйсбург-Ессен, Німеччина (INEF, Universität Duisburg-Essen). Сферою наукових інтересів є політична корупція у гібридних режимах, а також методи та теорії міждисциплінарних досліджень корупції. Отримала ступінь магістра з політології, публічного права й антропології Мюнхенського університету Людвіга-Максиміліана, Німеччина (Ludwig-Maximilians-Universität München).

Вона була дослідницею в університеті Гьотеборгу (QoG Institute), Лейденському університеті, Університеті Торонто (CERES) та консультанткою УНП ООН, Юнеско, ЄС та ради Європи. Оксана Гус є авторкою книги «How Corruption and Anti-Corruption Policies Sustain Hybrid Regimes», Stuttgart: Ibidem, 2020.

АНДРІЙ БІЛЕЦЬКИЙ

Адміністративний директор. Кандидат юридичних наук, кримінолог. Експерт у сфері запровадження освітніх онлайн-програм у сфері протидії корупції та ролі громадянського суспільства у сфері проведення антикорупційних реформ. Має низку наукових публікацій у сфері протидії корупції.

МАРГАРИТА ЧАБАННА

Докторка політичних наук, доцент. Керівник освітніх програм. Експерт у питаннях політичних режимів, тоталітаризму, політичного маніпулювання, партійних систем.

МАРІЯ МАМЕДБЕКОВА

Адміністративний менеджер ACRES. Фахівець з міжнародних відносин, магістр міжнародних відносин ІМВ КНУ ім.Т.Г. Шевченка.

АЛІНА ЛОСЬ

Аналітик АСРЕС. Магістр політології НаУКМА, випускниця сертифікатної програми «Антикорупційні міждисциплінарні студії» 2017-2018 рр.

Менеджер проекту «Київські антикорупційні тури»

ОЛЕКСАНДРА НАКОНЕЧНА

Комунікаційний менеджер АСРЕС. Спеціалістка з комунікацій, маркетинг, студент-політолог КНУ ім. Шевченка

НАША ДІЯЛЬНІСТЬ У 2023 РОЦІ

ОСВІТА

1. МАГІСТЕРСЬКА ПРОГРАМА «АНТИКОРУПЦІЙНІ СТУДІЇ»: ВИПУСК ЧЕТВЕРТОГО ТА ПРОВЕДЕННЯ П'ЯТОГО НАБОРУ

АНТИКОРУПЦІЙНІ
СТУДІЇ

2023 став ще одним успішним роком для магістерської програми «Антикорупційні студії» від аналітичного центру АСРЕС. Ми провели п'ятий набір студентів у вересні й попрощалися з попереднім набором на офіційній церемонії вручення дипломів у червні.

Програма «Антикорупційні студії» надає студентам глибокі теоретичні й практичні знання з дослідження корупції. Студенти вивчають правові, економічні, політичні та соціальні аспекти корупції, а також методи її запобігання та протидії.

Наша програма продовжує розвиватись та розширюватись. Наші студенти мали змогу прослухати 34 курси, що сумарно складає близько 2 800 годин теоретичних лекцій з предметів, що надають майбутньому антикорупційному професіоналу теоретичний та практичний фундамент для старту в професії. Окрім того, ми посилили співпрацю з державними органами та громадськими організаціями: 7 студентів з попереднього набору після

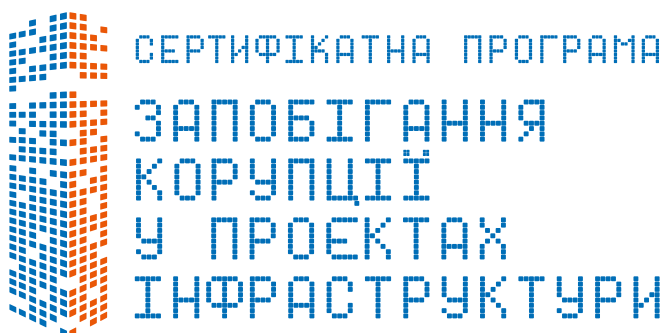
завершення навчання отримали запрошення в ряд державних органів та ГО, серед яких Центр політико-правових реформ, Антикорупційний штаб, Автомайдан, НАЗК, та інші.

Магістерська програма «Антикорупційні студії» продовжує готувати висококваліфікованих спеціалістів, які будуть відігравати важливу роль у боротьбі з корупцією в Україні. Ми вдячні партнерам та спонсорам, які підтримують нашу діяльність та роблять наші програми доступнішими для антикорупційних спеціалістів. Завдяки спонсорській підтримці, з 10 студентів нового набору двоє розпочали навчання за рахунок іменних стипендій.

Ключові досягнення магістерської програми в 2023 році:

- Успішно проведено п'ятий набір студентів – в 2023 році навчання розпочало 10 студентів.
- Проведено церемонію нагородження дипломами студентів попереднього набору магістерської програми.
- Посилено співпрацю з державними органами та міжнародними організаціями – 7 із 10 студентів продовжують своє навчання в громадських організаціях і державних органах на стажуванні.

2. ЗАПУЩЕНО НОВУ СЕРТИФІКАТНУ ПРОГРАМУ ДЛЯ ПОСАДОВЦІВ «ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В ПРОЄКТАХ ВІДБУДОВИ»

Влітку наша команда, спільно з Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України, запустила сертифікатну програму нового формату для держслужбовців. Програма «Запобігання корупції в проєктах відбудови» була розро-

блена з метою підвищення кваліфікації уповноважених осіб, які відповідають за реалізацію інфраструктурних проєктів у сфері відновлення країни і напряду впливають на успішність розвитку України в наступні роки.

Після 10 тижнів навчання, 45 посадовців отримали сертифікат про успішне завершення курсу. Усього на програму зареєструвалося 60 учасників з таких організацій, як Служба відновлення та розвитку інфраструктури Полтавської (а також Харківської, Рівненської, Житомирської, Київської та ін.) області, Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України, АТ «Українська оборонна промисловість», та багато інших.

Формат інтенсивного «підвищення кваліфікації» був розроблений з орієнтацією на національний та регіональний рівні відбудови. До викладання залучалися топові міжнародні та українські експерти у сфері відновлення, відбудови та антикорупції. Учасники програми могли отримати менторську допомогу від іноземних експертів з антикорупційної діяльності.

Програма отримала позитивні відгуки від учасників, які зазначали, що курс був змістовним та актуальним, і дав їм необхідні кваліфікації для ефективної роботи з високоризиковими проєктами у сфері відбудови. Ми переконані, що нова програма стане важливим інструментом у боротьбі з корупцією в Україні!

Сертифікатна програма «Запобігання корупції в проєктах відбудови» була реалізована за фінансової підтримки Міжнародного фонду «Відродження» та проєкту USAID_Взаємодія. Проєкт «Підтримка організацій-лідерів у протидії корупції в Україні «Взаємодія» став можливим завдяки підтримці американського народу через Агентство Сполучених Штатів з міжнародного розвитку (USAID). Зміст та думки, висловлені під час Програми, є виключною відповідальністю Міждисциплінарного науково-освітнього центру протидії корупції і необов'язково відображають погляди Міжнародного Фонду «Відродження», USAID чи Уряду Сполучених Штатів.

3. ОРГАНІЗОВАНО ДВОДЕННИЙ СЕМІНАР «ПРО ЗНИЖЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ В ІНФРАСТРУКТУРНИХ ПРОЕКТАХ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ»

14-15 лютого Міждисциплінарний науково-освітній центр протидії корупції провів 2-денний віртуальний семінар «Про зниження корупційних ризиків в інфраструктурних проєктах післявоєнної відбудови». Зустріч була організована спільно з програмою Принстонського університету «Інновації для успішних суспільств» та за підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

Віртуальний семінар зібрав 45 учасників, серед яких були представники Міністерства Розвитку Громад та Територій, Міністерства інфраструктури України, Укравтодору та Національного агентства з питань запобігання корупції. Серед запрошених експертів були присутніми спеціалісти RISE Ukraine, Transparency International Ukraine, Проєкту «Підтримка організацій-лідерів у протидії корупції в Україні USAID_ВзаємоДія», Міжнародного фонду «Відродження», OECD, World Bank Ukraine та інших організацій.

Метою семінару був пошук відповіді на питання – якими мають стати навчальні програми для українських комплаєнс-офіцерів і спеціалістів, що запобігають корупції в інфраструктурних проєктах? Учасники мали можливість висловити свої думки щодо дизайну навчальних програм – зокрема, в ході дискусії було акцентовано увагу на необхідності напрацювання методології оцінки збитків, визначення пріоритетів та видачі дозволів.

ACREC використав спостереження учасників для вдосконалення дизайну навчального плану під час впровадження нових навчальних програм протягом літа та осені 2023 року.

4. ЧОТИРИДЕННИЙ КУРС ІЗ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В ІНФРАСТРУКТУРІ

На початку липня ми, разом з програмою «Innovations for successful societies» університету Принстона США, провели унікальний чотириденний курс із запобігання корупції в інфраструктурі для антикорупційних уповноважених системи Міністерства інфраструктури України. На курсі ми говорили про:

- міжнародні стандарти оцінки корупційних ризиків
- попередження корупції в процесі відбудови України
- види корупції під час вибору підрядників
- програми запобігання корупції в приватному секторі

Лектором курсу виступив Річард Мессік – консультант з правового розвитку і антикорупційних питань. Спеціальним гостем був Хеміш Голді-Скотт, технічний радник CoST, який розказав про Ініціативу прозорості будівельної галузі (CoST). Завдяки цьому курсу, антикорупційні уповноважені здобули знання та навички для реалізації інфраструктурних проєктів в процесі відбудови і відновлення країни. В рамках інтенсиву, посадовці дізналися все про принципи належного врядування, прозорості та підзвітності а також про шляхи реалізації Стратегії професійного розвитку антикорупційних уповноважених Міністерства.

Цей навчальний курс став можливим завдяки підтримці американського народу через Агентство Сполучених Штатів з міжнародного розвитку (USAID). Курс проводиться за фінансової підтримки Міжнародного Фонду «Відродження» та проєкту USAID «Підтримка організацій-лідерів у протидії корупції в Україні «Взаємодія». Зміст та думки, висловлені під час курсу, є виключною відповідальністю Міждисциплінарного науково-освітнього центру протидії корупції і необов'язково відображають погляди Міжнародного Фонду «Відродження», USAID чи Уряду Сполучених Штатів.

5. ПРОВЕДЕНО КУРС ЛЕКЦІЙ «DIAGNOSING CRONEY CAPITALISM» ВІД ДОСЛІДНИЦІ АЛІНИ МУНДЖУ-ПІПІДІ

Студенти 1-го курсу Магістерської програми «Антикорупційні студії» мали можливість прослухати курс «Diagnosing Croney Capitalism» від приватного британського університету Hertie School.

Лекторкою курсу стала відома дослідниця корупції Аліна Мунджу-Піпіді, засновниця Європейського дослідницького центру з питань боротьби з корупцією та консультантка державних і міжнародних організацій з ефективного врядування.

Даний курс став інноваційним дослідженням кланового капіталізму та клептократії. Його метою був аналіз кланового і політичного капіталізму й визначення показників / джерел даних для його діагностики. Під час курсу студенти напрацювали інструменти діагностики корупційного капіталізму в рамках власного дослідження.

НАУКА

1. ПРЕЗЕНТАЦІЯ ЗВІТУ «ЯК КОРУПЦІЯ ЗАГРОЖУЄ ЛІСАМ УКРАЇНИ: ТИПОЛОГІЯ ТА ТЕМАТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ КОРУПЦІЇ ТА НЕЗАКОННИХ РУБОК»

У квітні 2023 року адміністративний директор АСРЕС Андрій Білецький взяв участь у презентації звіту «Як корупція загрожує лісам України: Типологія та тематичні дослідження корупції та незаконних рубок». Цей звіт став першим з серії досліджень Базельського інституту екологічної корупції «Deer Dive», присвячених комплексному аналізу корупції та незаконної вирубки лісів в Україні.

Андрій Білецький разом з іншими співавторами дослідження – Амандою Кабрехо ле Ру та Єгором Гриником – представили типологію корупції та незаконних рубок, що базувалася

на їхньому аналізі окремих матеріалів справ.

Участь адміністративного директора АСРЕС у даному заході сприяла підвищенню обізнаності про проблему корупції та незаконної вирубки лісів в Україні, а також продемонструвала відданість організації питанням екології та захисту природних багатств України.

2. ПОСІБНИК З КУРСУ «ПОШУК ІНФОРМАЦІЇ В БАЗАХ ДАНИХ»

В січні посібник з курсу «Пошук інформації в базах даних», підготовлений старшою викладачкою Національного університету «Києво-Могилянська академія» Анною Горбенко, був вперше представлений на онлайн-тренінгу «Пошук, збирання і перевірка даних із відкритих джерел в інтернеті», організованому на базі Тренінгового центру прокурорів України.

Посібник навчав правильній постановці питання щодо мети пошуку інформації, а також знайомив студентів з методами, інструментами і джерелами, якими слід користуватись для

задоволення цілей пошуку.

Посібник активно використовується під час навчання на Магістерській програмі «Антикорупційні студії» в ACREC. Він також стане в нагоді слідчим, детективам, прокурорам, студентам та науковцям, які досліджують тему пошуку інформації у базах даних.

3. «ПОСІБНИК ПЕРЕДОВИХ ПРАКТИК БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ»

В лютому Оксаною Гус, радницею з розвитку АСРЕС, було концептуалізовано «Посібник передових практик боротьби з корупцією» для Генерального директорату з міграції та внутрішніх справ Європейської Комісії.

Метою посібника стала актуалізація різноманітних антикорупційних практик в державах-членах ЄС, які показали свою ефективність у вирішенні проблем, пов'язаних з корупцією. Посібник покликаний показати позитивний приклад для запровадження подібних ініціатив в інших країнах.

Посібник описує 27 передових практик – по одній на кожен країну-члена ЄС – які продемонстрували ефективність в запобіганні чи виявленні корупції. Мова йде як про усталені, напрацьовані роками практики, що довели свою результативність, так і про інноваційні рішення.

Передовий досвід згруповано за 8 антикорупційними підходами. Кожен підхід розкритий теоретично та проілюстрований показовими кейсами. Оскільки перенесення практик з одного контексту в інший є складним завданням, що вимагає врахування багатьох аспектів, в аналізі прикладів увага зосереджується на механізмах впровадження антикорупційних ініціатив, порівнянні витрат та ризиків.

4. ПРЕЗЕНТАЦІЯ ЗВІТУ ПРОГРАМИ USAID «СПРАВЕДЛИВІСТЬ ДЛЯ ВСІХ»

На початку 2023 року юридичні факультети трьох закладів вищої освіти – ЗНУ, УжНУ та ХНУ – взяли участь в комплексному пілотному проєкті-дослідженні з мінімізації корупційних

ризиків у співпраці з НАЗК та МОН України, за підтримки Програми USAID «Справедливість для всіх».

Адміністративний директор ACREC Андрій Білецький був залучений до проєкту в якості національного експерта. **В рамках проєкту відбулися тематичні семінари й консультації, а також цикл опитувань, аби визначити, які корупційні ризики існують в навчальних закладах-учасниках проєкту.**

В кінці 2023 року в звіті «Мінімізація корупційних ризиків у правничих школах України» були представлені результати дослідження та роботи проєктних команд. Участь ACREC у даній ініціативі сприяла покращенню якості юридичної освіти в Україні шляхом аналізу корупційних загроз і залученості студентів ВНЗ до пошуку їх рішення.

ПРОСВІТНИЦТВО

1. ТРЕТЯ ЩОРІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «ВИКРИВАЧІ В УКРАЇНІ: УСПІХИ ТА ВИКЛИКИ»

Влітку команда ACREC провела вже третю щорічну конференцію «Викривачі корупції в Україні: успіхи та виклики». Ця подія об'єднала сотні викривачів, активістів, правозахисників, представників уряду та громадськості для обговорення досягнень у боротьбі з корупцією та викликів на цьому шляху.

На конференції, що зібрала понад 2900 глядачів, були представлені кращі антикорупційні практики за останній рік; були організовані обговорення актуальних проблем, що перешкоджають протидії корупції. Учасники мали нагоду знайти партнерів для співпраці та обміну досвідом для підсилення кооперації в галузі.

Конференція «Викривачі корупції в Україні: успіхи та виклики» стала майданчиком для генерування нових ідей, встановлення партнерств та започаткування ініціатив, покликаних сприяти розбудові чесного суспільства в Україні.

Нововведенням останнього року став формат «круглого столу»: учасники конференції зібрались для брейншторму над законопроектом «Про безпеку класифікованої інформації» і сформуvalи пропозиції з його покращення, які були взяті в роботу головою робочої групи з розробки законопроекту.

Записи всіх трьох попередніх подій доступні на нашому YouTube-каналі: I конференція, II конференція та III конференція.

3.2 СЕЗОН ПОДКАСТУ UNCHAINED

2 РОКИ ПОДКАСТУ
UNCHAINED
Що ми встигли зробити?

ACREC
ANTI-CORRUPTION
RESEARCH & EDUCATION
CENTRE

2
сезони

12
випусків

7,000
прослуховувань

В 2023 році англomовний подкаст UNCHAINED, створений ACREC з метою поширення досвіду експертів Центру серед широкої аудиторії, завершив роботу над другим сезоном.

Протягом 6 випусків нового сезону подкаст зібрав більше 7000 прослуховувань – найпопулярнішим став випуск на тему «Anticorruption in ecology: the power of the citizen».

Подкаст доступний на різних платформах – зокрема на Apple Podcasts, Spotify, SoundCloud, Google Podcasts, а також на сайті Anti-Corruption Network. Випуски охоплюють широке коло тем: від секретів громадського руху ЧЕСНО до прогнозів щодо боротьби з корупцією під час війни та соціальних експериментів щодо ефективності покарання за хабарництво.

Запис подкастів UNCHAINED є одним з ключових засобів поширення знань та досвіду ACREC для аудиторії з усього світу. Він допомагає залучати нових зацікавлених до руху проти корупції, популяризувати успішні антикорупційні практики та продемонструвати експертизу нашого аналітичного центру.

3. COSP10: ВИСТУП НА КОНФЕРЕНЦІЇ ООН АНАЛІТИЧНОГО ЦЕНТРУ АСРЕС РАЗОМ З ПРЕДСТАВНИКАМИ ANTI-CORRUPTION NETWORK

Однією з ключових подій, в якій команда АСРЕС взяла участь в 2023 році, стала 10 конференція держав-учасниць Конвенції ООН проти корупції (UN CoSP 10). **Цей глобальний форум щороку стає майданчиком для урядовців, вчених та громадських активістів з усього світу, де відкриваються можливості для обміну досвідом, презентації успішних практик та обговорення шляхів вирішення корупційних викликів.**

На UN CoSP 10 виконавча директорка АСРЕС Оксана Нестеренко, а також Тетяна Хутор, голова ГО «Інститут законодавчих ідей», та Єркаїм Мамбеталієва, директорка Центральноазійського інституту дослідження проблем корупції та відмивання грошей, виступили з доповіддю, що була присвячена боротьбі з корупцією в євразійських країнах – зокрема в Україні, Молдові, Грузії, Киргизстані та Вірменії. Окрему увагу було приділено діяльності Eurasian Academic Anti-Corruption Network, яка об'єднує провідних фахівців регіону.

Участь в події такого масштабу, й міжнародний інтерес антикорупційних експертів до діяльності українських колег є ще одним показником актуальності роботи нашого центру. Команда АСРЕС надзвичайно пишається наданою можливістю і сподівається поділитися ще кращими результатами роботи на COSP11!

4. ФОРУМ АНТИКОРУПЦІЙНИХ УПОВНОВАЖЕНИХ «КЛЮЧІ ДО ПРОЗОРОГО ВІДНОВЛЕННЯ»

ACREC продовжує працювати над розробкою практично-орієнтованих освітніх програм.

В квітні експерти ACREC виступили на Форумі антикорупційних уповноважених «Ключі до прозорого відновлення». **На панелі «Можливості для професійного розвитку антикорупційних уповноважених Міністерства» наші експерти розповіли про професійні освітні програми ACREC, спрямовані на запобігання корупції у сфері відбудови.**

Особливий акцент був зроблений на сертифікатній програмі «Запобігання корупції в проектах відбудови» та спільному курсу Innovations for Successful Societies Program | Princeton University & ACREC. Експерти ACREC наголосили на важливості надання уповноваженим інструментів для мінімізації корупції на всіх етапах проектів у сфері відбудови, особливо враховуючи обсяги коштів та масштаби відбудови в найближчі роки. Навчальні продукти ACREC розробляються на основі запитів слухачів та націлені на надання уповноваженим практичних навичок.

5. АНТИКОРУПЦІЙНИЙ ТУР ПОДОЛОМ ДЛЯ ОФІСУ ДОБРОЧЕСНОСТІ НАЗК

Одним з пріоритетних напрямків освітньої діяльності АСРЕС є антикорупційні тури, або «Anti-Corruption Walks» – екскурсії історичними місцями Києва, пов'язаними з корупційними схемами та їх викриттям. Цей формат став улюбленою ініціативою команди Центру та чудовою можливістю для широкої аудиторії долучитися до антикорупційного руху.

У серпні 2023 року після тимчасової перерви, пов'язаної із війною, АСРЕС відновив проведення екскурсій. 24 серпня, у День Незалежності України, відбулася спеціальна антикорупційна оглядова екскурсія для викладачів вищих навчальних закладів, організована на запит Офісу Добročесності Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК). Учасники екскурсії вразили експертів АСРЕС своїми глибокими знаннями, досвідом та прагненням змін у сфері протидії корупції.

Під час прогулянки мальовничими історичними вулицями Подолу екскурсоводи розповіли про корупційні схеми, які діяли у цих місцях, поточний стан антикорупційного законодавства та шляхи протидії негативним явищам. Захід також став майданчиком для обміну думками та налагодження мережі контактів між однодумцями.

6. ДИСКУСІЯ «ENVIRONMENTAL CORRUPTION DURING WARTIME»

Одним із фокусів аналітичного центру ACREC є пошук корупційних вразливостей у законодавстві, які дозволяють експлуатувати та руйнувати екологію країни. Особливої актуальності ці питання набули в умовах війни, коли наше довкілля зазнає шкоди через забруднення вод, повітря та ґрунту військовою технікою. Тому ми не можемо допустити, щоб корумповані політики наносили ще більших руйнувань природі в цей критичний час.

У вересні аналітичний центр ACREC взяв участь в онлайн-заході «Safeguarding Ukraine’s Forests» організованому Basel Institute on Governance спільно з WWF-Україна. В рамках заходу відбулася панельна дискусія «Environmental corruption during wartime», на якій виступив експерт ACREC Андрій Білецький. Він долучився до обговорення широкого кола питань, пов’язаних із недоліками в управлінні лісовим господарством України.

Маємо віру, що проблеми експлуатації природних ресурсів України стануть гострим питанням в публічному дискурсі в найближчі роки – і що експертиза нашого центру допоможе модерувати діалог між громадянським суспільством і владою.

7. УЧАСТЬ В КОНСУЛЬТАЦІЯХ З ГЕНЕРАЛЬНИМ СЕКРЕТАРЕМ РАДИ ЄВРОПИ

У Міжнародний день демократії в вересні в стінах Ради Європи відбулися консультації Генерального Секретаря Марії Пейчинович-Бурич з представниками європейських неурядових організацій щодо взаємодії Ради з громадянським суспільством.

Разом з європейськими колегами, Андрій Білецький, адміністративний директор АСРЕС, обговорив питання залучення громадянського суспільства до впровадження та моніторингу стандартів Ради Європи, посилення імплементації основних принципів і стандартів демократії, а також захисту діяльності громадських організацій від неправомірного втручання з боку держави.

Українське громадянське суспільство відіграє ключову роль у розбудові демократії в нашій країні. Наша команда переконана, що, об'єднавшись з європейськими інституціями, ми зможемо досягти більшої прозорості та справедливості в стосунках громадянського суспільства і української влади.

8. СПІВПРАЦЯ З МІЖНАРОДНОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ CIPE ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ПРИВАТНОГО СЕКТОРУ НА КОРУПЦІЮ

Приватний сектор в 2023 році створив для себе високу репутацію доброчесності та показав, що є важливим гравцем у відбудові України. Довіра української громадськості до малого бізнесу, за даними опитувань, знаходиться на історично високому рівні.

У звіті організації CIPE «Rebuild with Trust: How Ukraine's Private Sector Can Strengthen the Integrity of Reconstruction and Combat Corruption», що був опублікований в листопаді, розглядається роль приватного сектору України у боротьбі з корупцією. **Шляхом нормативного аналізу, опрацювання даних**

опитувань і польових досліджень, звіт окреслює 23 рекомендації для підсилення доброчесності малого бізнесу.

В наданих рекомендаціях звіт посилається на аналітичні документи центру ACREC та відзначає роботу нашої команди з організації освітніх програм для посадовців й антикорупційних уповноважених.

9. УЧАСТЬ В КОНФЕРЕНЦІЇ «DIALOGUE FOR FUTURE 2023»

У вересні аналітичний центр ACREC взяв участь у конференції «DIALOGUE FOR FUTURE 2023», що проходила у Німеччині. Ця подія зібрала провідних експертів та активістів східної Європи для обговорення шляхів посилення спроможності організацій громадянського суспільства у відновленні стабільності, безпеки та миру в регіоні на тлі російської війни проти України.

Адміністративний директор ACREC Андрій Білецький виступив на панелі «Promoting Good Governance and Fighting Corruption through Digitalization and Transnational Networking», присвяченій новим можливостям і викликам у боротьбі з корупцією в цифрову еру. **На панелі обговорювалися практики застосування діджитал-інструментів в антикорупційній боротьбі, ефективність ініціатив ЄС з цифрової трансформації, а також шляхи адаптації цих ініціатив до потреб громадянського суспільства.**

Участь у конференції дозволила ACREC поглибити співпрацю з партнерськими організаціями, обмінятися передовим досвідом у сфері боротьби з корупцією та розробити нові підходи до посилення демократії та сталого розвитку в Україні.

10. КОМЕНТАРІ ТА ІНТЕРВ'Ю В УКРАЇНСЬКИХ ТА МІЖНАРОДНИХ МЕДІА

В 2023 році АСРЕС проводив активну медіа-кампанію в українських ЗМІ – представники команди давали коментарі щодо запуску Єдиного порталу повідомлень викривачів, розповідали про стан антикорупційного законодавства в Україні та вплив громадянського суспільства на антикорупційну боротьбу.

Окрім цього, ми зафіксували підвищений інтерес з боку іноземних медіа до роботи нашого центру – особливо багато ми розповідали про освітні програми для антикорупційних уповноважених, в тому числі, сертифікатну програму «Запобігання корупції в проєктах відбудови».

Ось лише кілька матеріалів, що були опубліковані з залученням представників центру АСРЕС:

- Newsweek // How Ukraine Corruption Scandal Could Affect Future Western Aid
- Newsweek // Ukraine Corruption Scandal Could Boost Zelensky's F-16 Dream
- Hertie School // Student Spotlight: Master of Public Policy student Maria Mamedbekova
- Суспільне Мовлення // Про запуск Єдиного порталу повідомлень викривачів
- DR1 // Anti-corruption efforts in Ukraine

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

ГРАНТЕРИ У 2023 РОЦІ

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

International Renaissance Foundation

#USAID_
Взаємодія

Проект «Підтримка організацій-лідерів у протидії корупції в Україні «Взаємодія»

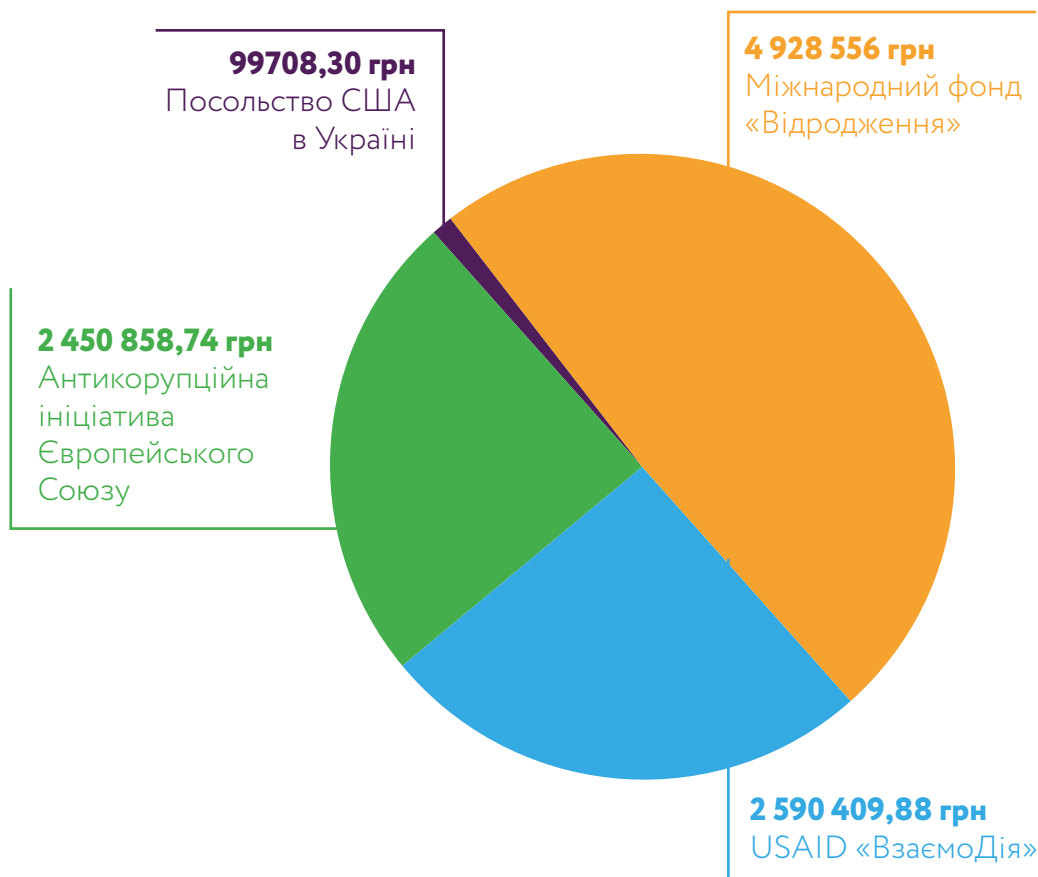
EUACI EUROPEAN UNION
ANTI-CORRUPTION
INITIATIVE

*Антикорупційна ініціати-
ва Європейського Союзу*

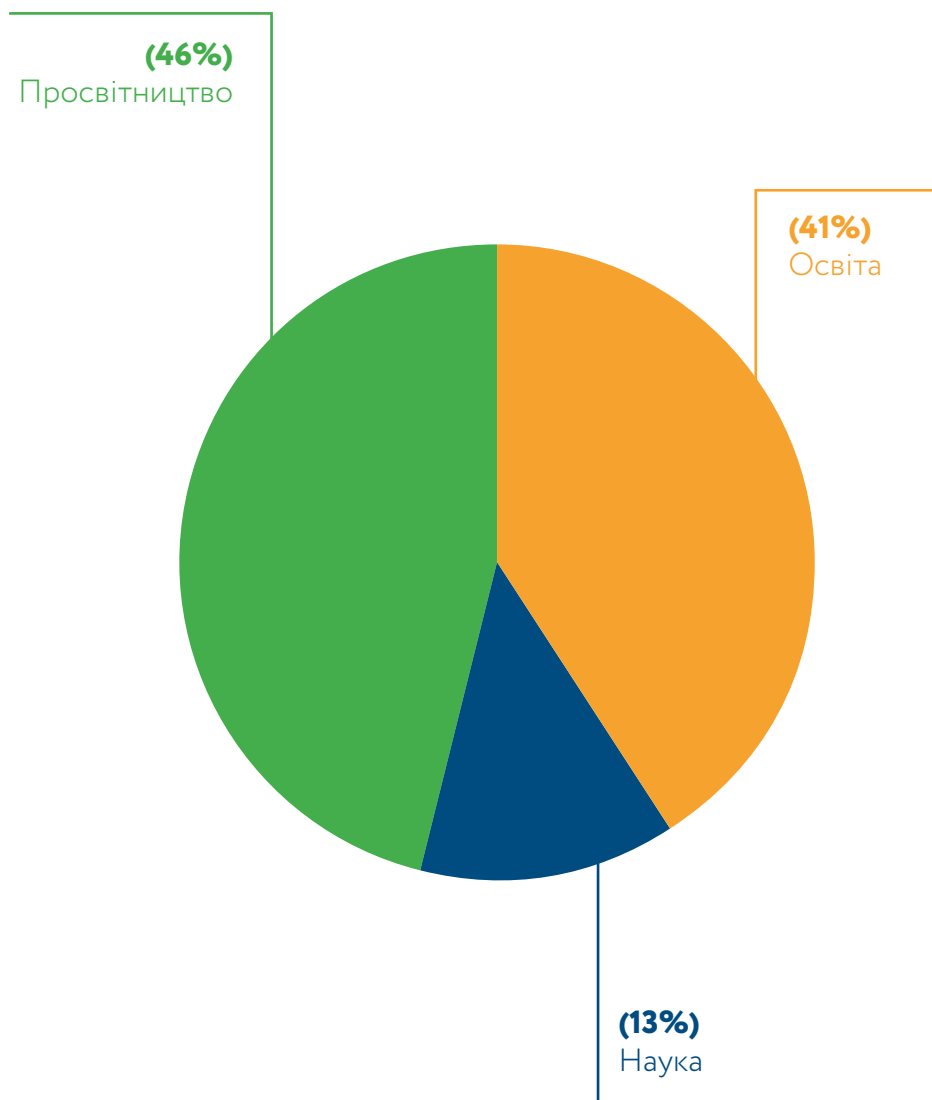

EMBASSY OF THE UNITED STATES
KYIV, UKRAINE

Посольство США в Україні

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ ЗА НАПРЯМАМИ

 м. Київ, вул. Волоська 8/5, корпус 5, офіс 110-Б

 acrec@ukma.edu.ua

 <https://acrec.org.ua>

 <https://www.facebook.com/acrec.ua>

 <http://acwalks.com.ua>

 https://courses.prometheus.org.ua/courses/NAUKMA/ANTICOR101/2015_T2/about

 https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:IRF+CSHW101+2018_T1/about

